

OŽKŲ PIENO BALTŲMŲ GENŲ ĮVAIROVĖS POVEIKIS PIENINĖMS SAVYBĖMS

Lina Baltrėnaitė¹, Kristina Liucvaikienė¹, Natalja Makštutienė¹, Kristina Morkūnienė¹,
Loreta Šalomskienė¹, Ilona Miceikienė¹, Rolandas Stankevičius², Sigita Kerzienė³

¹*Biologinių sistemų ir genetinių tyrimų institutas, Veterinarijos akademija, LSMU*

²*Gyvūnų mitybos katedra, Veterinarijos akademija, LSMU*

³*Fizikos, matematikos ir biofizikos katedra, Medicinos akademija, LSMU*

Tilžės g. 18, Kaunas, LT-47181, tel. +370 37 363664; el. paštas: genetikalab@lva.lt

Santrauka. Šio darbo tikslas – ištirti alfa S1 kazeino, alfa S2 kazeino, kapa kazeino ir beta laktoglobulino genų polimorfinių vietų įtaką ožkų pieno kiekiui ir pieno sudėčiai. Tyrimai atlikti su 133 Lietuvos vietinės, Zaneno ir Čekijos baltųjų veislės ožkomis. DNR iš plaukų išskirta chelekso metodu. Alfa S1 kazeino geno polimorfizmas tirtas AS-PGR metodu, alfa S2 kazeino, kapa kazeino ir beta laktoglobulino genų – PGR-RFIP metodu. Ištyrus genetinių ir negenetinių veiksnių įtaką, nustatyta didžiausia statistiškai reikšminga alfa S2 kazeino geno įtaka visiems pieno rodikliams. Jis darė įtaką 6,7 proc. pieno kiekio įvairovei, 8,0 proc. – riebalų kiekio ir 9,5 proc. – baltymų kiekio įvairovei. Kapa kazeino genas veikė 4,2 proc. ($p < 0,01$) pieno kiekio įvairovės, o beta laktoglobulino genas – 4,8 proc. ($p < 0,05$) baltymų kiekio įvairovės.

Raktažodžiai: polimorfizmas, alfa S1 kazeino genas, alfa S2 kazeino genas, kapa kazeino genas, beta laktoglobulino genas, ožkos, pieno produkcija.